פרי הארץ — וישב

ממרז"ל על פסוק ויבוא יוסף הביתה לעשות מלאכתו שהיא לעשות צרכיו אלא שנראה לו דמות דיוקנו של אביו בחלון. שלכאורה תמיה מאמר רז"ל יוסף מחייב את הרשעים אחר שלא חטא. הלא מנע א"ע מחמת ראותו את דמות דיוקנו של אביו, ואולי כל הרשעים אם היתה נראת להם כמו כן היו נמנעים מלחטא. אבל הענין היא הבנת מאמר רז"ל בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית להתפאר א"ע לפני יוסף בכדי שתמצא חן בעיניו. והנה כדרך התפארות הגשמיות כן דרך פתויי היצה"ר לאדם תמיד בהאבקו עמו וירא כי לא יכול לו באופן זה מתלבש עצמו בענין אחר, אם לכוד לא ילדכנו גם בזה מלביש עצמו בענין אחר כל אשר תמצא ידו והפילו בשמחה או עצבות, אהבה או יראה' ועד"ז הוא ענין עבודת האדם את בוראו כל ימי חייו כי לא כל העתים שוות עת לאהוב ועת לשנוא כי זה כל האדם שהוא משנה בכל עת ובכל רגע חיותו כידוע שהוא ענין פושט צורה ולובש צורה שאינו יכול לעמוד הרבה על רגל אחת וזהו כי רגע באפו חיים ברצונו ולכן אם הזיד ולא התפלל עבר זמנו מעוות לא יוכל לתקון להיות אדם נברא לכבודו ית' ולפאר ליוצרו על שם כבוד מלכותו בכל משלה בכל העיתים לטובה בכל מידה ובכל מקום שהוא עומד ואם עבר תפלה אחת א"א להשלימה אח"כ בהתפללו שתיים שהרי מתפלל בדרך אחר שנשתנה למה שהוא, אם לא בשגגה ואונס רחמנא פטריה כי מאת ה' היתה זאת כל האונסים ורצונו ית' דווקא בשתי תפלות באותו דרך שהוא עכשיו משא"כ בהזיד, וענין השתנות האדם בעבודתו ית' ג"כ נקראו מלבושים בגדים דלובש שחרית אינו לובש ערבית אבל ענין כל המלבושים של קדושה או של קליפה, של רוחניות או גשמיות הוא ענין התפארות כידוע שדבר תמידי אינו מפואר כ"א ע"י השתנות וכל המרבה הרי זה משובח ולהיות כל העולמות הם לכבודו ית' כמאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי וכו' ולכן מיום ברוא אלקים אדם עד סוף כל הדורות אין לך יום שוה לחבירו, ואין כל רגע נעשת שוה לחברתה בענין הנהגת כל העולמות מרום העליון עד סוף מדרגת השפל ומעולם לא היה ולא יהיה מששת ימי בראשית עד סוף שום שני רגעין שווין, ושני בני אדם שווים שא"כ השני למה, וכל ענין ההשתנות נקרא מלבוש כמו שמפורש, וזהו ה' מלך גאות לבש, כי ענין המלוכה הוא ענין הבריאה כי אין מלך בלא עם, ואחר שמלך גאות לבש להיות גדולתו ניכרת ע"י המלבושים אבל ענין היות ההשתנות נקראת מלבוש הוא כי באמת כל התפארות הגשמי ושל קליפה אין להם גם אהבתם גם יראתם אבל הכל מאתו ית' המאיר בתוכם ומחיה אותם על אותו הדרך שהוא והוא ענין מלכותו בכל משלה כידוע כי הנה עולם חסד יבנה, שהיא ענין התפשטותו ית' אבל להיות בלתי אפשרות שום בריאה כ"א ע"י צמצום עצמו להיותו א"ס ב"ה ממלא, מוכרח להיות הצמצום שהוא גבורות וע"י הגבורות לבד ג"כ אינו יכול העולם להתקיים שהרי היא השתלשלות ההעדר התפשטות כמאמר בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין וראה שאין העולם מתקיים ושיתף מידת הרחמים. כי שתוף שניהם נקרא רחמים אבל חסד נקרא התפשטות בלי

גבול, שהוא חס דלת למלאות כל חסרון ואם יתמלאו כל חסרון הרי חוזר ביטול הבריאה אל אחדות הפשוט והשלם אבל הרחמים שהוא שיתוף שניהן ע"ד המכריע וממוצע היא עיקר הבריאה וקיומה והיא הנקרא תפארת כנ"ל, שסיבת היופי והתפארת הוא הרבוי וההשתנות וכן ענין הגוונים כי בהתרבות הם מפארים ולא בגוון אחד, וכן ענין הבריאה שהוא ע"י שיתוף דין ורחמים היא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם המברך ברוך יוצרו ברוך שככה לו בעולמו אפי' כשראה גוי נאה נמצא כשהאדם מתלבש מן היצה"ר איזה מלבוש שיהיה, אהבה או יראה, כשחוזר ומתבונן, מהיכן ירק זה חי? הלא ה' הוא המאיר בתוכו ומתלבש בו לפאר ליוצרו על שם כבוד מלכותו בכל משלה אפי' בקליפה זו מחמת רחמנות ובהביטו אל צור חוצבו שם יתפרדו כל פועלי און כמאמר כהמנס דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני אלקים ומתבטל היצה"ר מאתו, וזהו ענין יעקב וישראל להיות יעקב הוא י' עקב שהוא מאמר כולם בחכמה עשית. וחכמה עליונה הנקראת יוד היא בעקב ומדרגת השפלים ומתלבש בגשמים ואפילו קליפות . אבל כשמתבלש האדם בו צריך להיות ישראל כנ"ל, שהוא כמאמר ישראל אשר בך אתפאר שהוא הבנת הענין וחיותו שהיא החכמה מאין תמצא הלא ה' זו והיא מלת יעקב האוחז בשני הקצות כמאמר לולא אלוקי אברהם שהוא חסד ופחד יצחק שהוא גבורה כידוע וזהו שלא נעקר שם יעקב ממנו כ"א ישראל מעלת שם יעקב על ידי ההתפארות בהבינו כי ה' הוא אלהים שהוא שיתוף דין ורחמים שהוא ענין מלבושי שחרית וערבית הגשמים שנתלבשה הביט אל צור חוצבתו בעד החלון, שכלו והשגתו כמאמר משגיח מן תחלונות וראה דמות דיוקן אביו מהוא תפארת ישראל כנ"ל ולכן מנע עצמו ולכן בוודאי הוא מחייב הרשעים שאינם מתבוננים וראוים כבוד ה' עליהם, זרח יזרח אור לישרים:

סליק